

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

۴۵. حوزه رسانه

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	۱. اعتبارات برنامه‌های حوزه رسانه
۸	۲. اعتبارات دستگاه‌های رسانه‌ای
۸	۲-۱. سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران
۱۲	۲-۲. شورای نظارت بر صداوسیما
۱۳	۲-۳. سازمان خبرگزاری دانشجویان ایران
۱۴	۲-۴. سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی
۱۵	پیشنهادها

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور ۴۵. حوزه رسانه

راهبردهای پیشنهادی برای بررسی لایحه بودجه ۱۳۹۲ در مجلس شورای اسلامی در راستای ارتقای کارایی و اثربخشی بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ نسبت به سال‌های گذشته پیشنهاد می‌شود که نمایندگان و کمیسیون‌های محترم به موارد زیر تمرکز نمایند:

- **مبنای قانونی:** بررسی شود مبنای قانونی برآورد منابع و مصارف در بودجه در هریک از امور بخشی و فرابخشی چیست؟

- **تغییر هزینه‌ها:** آیا مجموعه اعتباراتی که در هریک از بخش‌های تخصصی (مانند مسکن، حمل‌ونقل، آموزش، بهداشت و...) پیش‌بینی شده است برای انجام وظایف آن حوزه (نه دستگاه) کافی است؟ دلیل تغییرات اعتبارات نسبت به سال قبل در هریک از بخش‌ها چیست؟

- **بررسی آثار:** آثار تخصیص اعتبارات به هریک از بخش‌ها چیست؟ به‌عنوان مثال با هزینه‌کرد اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه، شاخص‌های هریک از حوزه‌های بخشی و فرابخشی (مانند کشاورزی، فرهنگ، امنیت، آموزش، سلامت و...) چه تغییری خواهند کرد؟

- **عدم قانونگذاری جدید:** در بررسی احکام بودجه، احکامی که درصدد قانونگذاری جدید یا اصلاح قوانین دائمی در لایحه هستند حذف شوند و همچنین مجلس از ارائه پیشنهادهای جدید از این دست اجتناب کند تا مانع از درهم‌ریختگی نظام قانونی و حقوقی کشور شود.

- **عدم ورود به اصلاح ردیف‌های بودجه‌ای:** مجلس از ورود به اصلاح ردیف‌های بودجه‌ای به خصوص ردیف‌های ذیل قوه مجریه اجتناب کند که این امر ناقض صلاحیت نظارتی مجلس و نقض تفکیک قواست.

- **اعمال اصلاحات بودجه‌ای توسط دولت:** در نهایت اینکه، مجلس بجای اینکه خودش برای اصلاح لایحه بودجه دست به کار شود، با بررسی راهبردهای بودجه در هریک از امور بخشی و فرابخشی، ظرفیت سیاسی و حقوقی لازم را برای اصلاح بودجه توسط دولت فراهم نماید.^۱

۱. برای اطلاعات بیشتر در این مورد به گزارش «مجلس و بودجه: راهبردها و رویکردها» شماره مسلسل ۲۳۰۱۲۸۷۲ مراجعه شود.

چکیده

مقایسه اعتبارات رسانه‌ای در لایحه سال ۱۳۹۲ با قانون بودجه ۱۳۹۱ مهمترین ویژگی لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ در مقایسه با سال جاری در کاهش ۲۰ درصدی اعتبارات مربوط به برنامه‌های رسانه‌ای است. بجز ردیف، برنامه تولید و انتشار خبر که ۳/۵۱ درصد، تولید سیما که ۶/۷۱

درصد و توسعه فعالیت‌های قرآنی دانشجویان و خبررسانی قرآنی که ۲/۸۹ درصد رشد داشته‌اند سایر مواد مشمول کاهش اعتبار شده‌اند. در بین موارد کاهش برنامه بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فنی تولید و پخش و ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال و برنامه حمایت و ارتقای مطبوعات با حدود ۲۸ درصد کاهش دستخوش بیشترین میزان کاهش اعتبار در بین مواد رسانه‌ای شده‌اند.

نکته دیگر آنکه تنها ۲۷ درصد از مجموع اعتبارات فصل فرهنگ هنر و رسانه جمعی و گردشگری به ردیف‌های رسانه‌ای اختصاص یافته است. برنامه‌های تولید و پخش سیما هریک با حدود ۷ درصد سهم از مجموع اعتبارات فصل بیشترین میزان اعتبار را در بین ردیف‌های رسانه‌ای به خود اختصاص داده‌اند.

در بخش دستگاه‌های رسانه‌ای نیز به ترتیب سازمان خبرگزاری دانشجویان ایران با ۲۰ درصد کاهش، شورای نظارت بر صداوسیما با ۱۸ درصد کاهش و سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران با حدود ۵ درصد کاهش بیشترین کاهش اعتبارات را داشته‌اند و برخلاف این روند کاهشی در دستگاه‌های رسانه‌ای سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی رشدی معادل ۱/۳ درصد داشته است.

مقدمه

قوانین سالیانه بودجه براساس ماده (۱) قانون بودجه حساب دخل و خرج یک‌ساله دولت است که طبق اصل پنجاه و دوم قانون اساسی «که به ترتیبی که در قانون مقرر می‌شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد» این قوانین در واقع تحقق قوانین برنامه پنج‌ساله را تعقیب می‌کنند که مسیر پیشرفت پنج‌ساله کشور را تعیین می‌کنند. از این رو نزدیک‌ترین سند به قوانین بودجه سند برنامه است که توقع می‌رود در یک راستا و هم‌جهت با برنامه تنظیم شده باشد.

از طرف دیگر کارآمدترین ابزار مجلس در نظارت بر روند اجرای قوانین برنامه، بررسی لوایح بودجه‌ای است تا دولت و دستگاه‌های اجرایی را از موارد خارج از قانون برنامه بازدارد.

قوانین برنامه اگرچه همچنانکه آمد نزدیک‌ترین سند به قوانین بودجه‌ای محسوب می‌شود لکن قوانین دیگری در فاصله بین برنامه‌ها به دلایل ضروری به تصویب می‌رسد که اجرای آنها در گرو پیش‌بینی‌های بودجه‌ای است. بنابراین پس از قوانین برنامه، قوانین و مقررات موردی از قبیل اساسنامه دستگاه‌ها و مصوبات هیئت دولت که به‌منظور تحقق احکام برنامه تنظیم می‌شود مانند

مصوبه هیئت وزیران درخصوص توسعه فعالیت‌های فرهنگی و رسانه‌های دیجیتال نیز در بررسی لایحه بودجه مورد توجه خواهد بود.

در گزارش حاضر با تکیه بر این فرض که قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه بر لایحه بودجه حاکم می‌باشد پس از استخراج احکام این قانون در بخش رسانه به مقایسه برنامه‌های دولت در لایحه بودجه با این احکام می‌پردازیم. در ادامه اعتبارات دستگاه‌هایی از قبیل صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، شورای نظارت بر صداوسیما، خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران و... نیز بررسی شده است.

احکام برنامه پنجم به دو بخش تقسیم می‌شوند: اول احکامی که به‌طور مستقیم با حقوق و تکالیف رسانه‌ها ارتباط دارند و این احکام در مواد (۳)، (۹) و (۱۰) آمده‌اند، دوم احکامی که ارتباط غیرمستقیمی با رسانه دارند فی‌المثل بند «د» ماده (۲۱۱) قانون برنامه پنجم که براساس آن رسانه‌ها مکلف شده‌اند به افزایش اطلاعات قضایی مخاطبان کمک کنند. بنابراین محدوده این گزارش به احکامی منحصر می‌شود که در چارچوب مواد (۳)، (۹) و (۱۰) آمده است.

از دیگر نکات قابل توجه آنکه اعتبارات برنامه‌ها در لوایح و حتی قوانین نمی‌تواند به تنهایی مبنای کارشناسی بودجه قرار گیرد چراکه در مرحله پس از قانون اهتمام دستگاه‌های اجرایی با امکان جذب و تخصیص اعتبار تحت تأثیر قرار می‌گیرد. به سخن دیگر اعتبار در نظر گرفته شده در قانون بودجه لزوماً به معنای تخصیص آن نیست، اما می‌تواند تصویری از اراده دولت را در اجرای برنامه نشان دهد. لذا دقت بیشتر در کارشناسی بودجه مستلزم اطلاعات جذب و تخصیص دستگاه‌ها و معاونت برنامه‌ریزی راهبردی ریاست‌جمهوری است.

۱. اعتبارات برنامه‌های حوزه رسانه

تصویری از احکام رسانه‌ای در قانون برنامه پنجم

در قانون برنامه پنجم همچنانکه گفته شد سه ماده مشخصاً درباره رسانه تنظیم شده‌اند:

ماده (۳)

به‌منظور تعمیق ارزش‌های اسلامی، باورهای دینی و اعتلای معرفت دینی و تقویت هنجارهای فرهنگی و اجتماعی و روحیه کار جمعی، ابتکار، ترویج فرهنگ مقاومت و ایثار، تبلیغ ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی و گسترش خط و زبان فارسی، دولت مکلف است حمایت‌های لازم را از بخش غیردولتی اعم از حقیقی و حقوقی در موارد زیر به عمل آورد:

الف) برنامه‌های اجرایی دینی، مذهبی، هنری، فرهنگی، آموزشی و علمی،
 ب) طراحی، تولید، توزیع، انتشار و صدور خدمات و محصولات فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، صنایع دستی و میراث فرهنگی،
 ج) توسعه تولیدات و فعالیت‌های رسانه‌ای، فرهنگی و هنری دیجیتال و نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای و نیز حضور فعال و تأثیرگذار در فضای مجازی،
 د) توسعه و راه‌اندازی مؤسسات، هیئت‌ها و تشکل‌های فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، دینی و قرآنی.

در این ماده همچنانکه آمد بخش مأموریت‌های صدر ماده به فعالیت‌های رسانه‌ای محول شده است. دولت موظف شده است تا حمایت‌های لازم را در «طراحی، تولید، توزیع، انتشار و صدور خدمات و محصولات... رسانه‌ای» از بخش غیردولتی اعم از حقیقی و حقوقی به عمل آورد. این ماده از برنامه پنجم جزو مواد پرمأموریت به‌شمار می‌رود بدین معنا که وظایف مندرج در این ماده در مقایسه با مواد دیگر حاوی مأموریت‌های بیشتر و دامنه شمول گسترده‌تری است. لذا انتظار بیشتری برای عطف توجه جدی به آن در لوایح بودجه وجود دارد.

نکات بودجه‌ای ماده (۳)

براساس لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه ۱۳۹۲ برنامه‌های ردیف (۳۰۲۷۲) رابطه مستقیمی با این ماده دارد. ردیف یاد شده به برنامه «هدایت تبلیغات و اطلاع‌رسانی» تعلق دارد.

۱. در قانون بودجه ۱۳۹۱ اعتباری معادل (۶۵۰۸۰۰) میلیون ریال برای این برنامه تصویب شد و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ این رقم با حدود ۱۷ درصد کاهش به مبلغ ۵۴۰۲۶۰ میلیون ریال تغییر یافت.

۲. نسبت کل این ردیف به مجموع فصل فرهنگ هنر و رسانه جمعی و گردشگری معادل ۰/۱۴ درصد است.

۳. صرف‌نظر از کلی‌گویی و ابهام در این ردیف چنانچه جهت‌گیری آن به توانمندسازی بخش غیردولتی و تمرکز بیشتر بر سرمایه‌گذاری از طریق توجه به اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای معطوف شود نسبت نزدیک‌تری با برنامه پنجم توسعه خواهد یافت.

۴. نکته دیگر آنکه در این ردیف صراحت لازم برای تعیین موارد مصرف وجود ندارد و ارزیابی دقیقی از نحوه مصرف آن را نمی‌توان انجام داد.

ماده (۹)

به دولت اجازه داده می‌شود به منظور افزایش سرانه بهره‌مندی اقشار مختلف مردم از فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای توسعه فعالیت فرهنگی و هنری اقدام‌های زیر را انجام دهد:

الف) حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه تکمیل مراکز فرهنگی، هنری، دینی و قرآنی دارای پیشرفت فیزیکی حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بخش غیردولتی و همچنین احداث اماکن ورزشی همجوار و متعلق به مساجد و کانون‌های فرهنگی ورزشی جوانان بسیج را که تکمیل و بهره‌برداری از آنها برای استفاده عمومی ضروری است براساس آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران به صورت کمک بلاعوض تأمین نماید.

تبصره - در صورت تغییر کاربری این‌گونه مراکز یا تغییر استفاده از عمومی به خصوصی، معادل ارزش کمک‌های دولتی به قیمت روز از دریافت‌کنندگان این کمک‌ها اخذ می‌شود.

ب) از تأسیس شهرک‌های سینمایی، تلویزیونی و رسانه‌ای و اداره آنها حمایت مالی و حقوقی نماید.

نکات بودجه‌ای ماده (۹)

براساس ماده فوق دولت صرفاً موظف به حمایت از تأسیس شهرک‌های رسانه‌ای شده است. لکن موضوع حمایت‌های مالی در صورت عزم دولت به انجام آن باید به‌طور مشخص در لایحه بودجه درج شود.

تنها ردیف مرتبط با این ماده به ردیف ۳۰۲۸۳ مربوط می‌شود که با عنوان برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال آمده است. این برنامه ۰/۵۲٪ از کل اعتبارات فصل را در برمی‌گیرد و در سال ۱۳۹۱، مبلغ (۲۸۴,۸۹۶) میلیون ریال اعتبار مصوب داشته است و این رقم در لایحه سال ۱۳۹۲ به مبلغ (۲۰۳,۸۹۷) میلیون ریال تغییر یافته که حدود ۲۸ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

موضوع شهرک‌های رسانه‌ای از زیرساخت‌های ضروری برای توسعه تولیدات رسانه‌ای است که ضمن کمک به تولیدات رسانه‌ای از جمله سرمایه‌گذاری‌های ماندگار برای دستگاه‌های مرتبط است.

ماده (۱۰)

دولت موظف است به منظور ساماندهی فضای رسانه‌ای کشور، مقابله با تهاجم فرهنگ بیگانه و جرائم و ناهنجاری‌های رسانه‌ای، در چارچوب سیاست و ضوابط مصوب شورای عالی انقلاب

فرهنگی و فراهم آوردن زمینه بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت رسانه‌های اقدامات قانونی در موارد ذیل را انجام دهد:

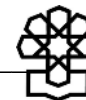
الف) تهیه و تدوین «نظام جامع رسانه‌ها» تا پایان سال اول برنامه با رویکرد تسهیل فعالیت‌های بخش غیردولتی،

ب) ارتقای آگاهی، دانش و مهارت همگانی، تقویت رسانه‌های ماهواره‌ای و اینترنتی همسو و مقابله با رسانه‌های معارض خارجی،

ج) پیشنهاد، وضع و اجرای سیاست‌ها و مقررات مورد نیاز و ایجاد و تقویت سازوکارهای لازم برای ساماندهی، نظارت و پالایش محتوای دیداری، شنیداری و نوشتاری در فضای رسانه‌ای کشور اعم از رسانه‌های مکتوب، دیداری، شنیداری، رقومی (دیجیتال)، مجازی و شبکه‌های ارتباطی غیرمکالماتی، شبکه‌های داده و ماهواره‌ای و سامانه‌های مخابراتی به شورای عالی انقلاب فرهنگی.

نکات بودجه‌ای ماده (۱۰)

بخش اعظم اهتمام برنامه پنجم در بخش رسانه در ماده ده متمرکز شده است. اگرچه تکالیف محول شده به دولت از نوع بودجه به نظر نمی‌رسد و از طرف دیگر وظیفه وضع ضوابط و سیاست‌ها به شورای عالی انقلاب فرهنگی واگذار شده است. لکن اجرای این موارد مستلزم عزم دولت در اجرای این وظیفه است.

جدول ۱. تصویری از اعتبارات مربوط به برنامه‌های حوزه رسانه در لایحه بودجه ۱۳۹۲ و مقایسه آن با قانون بودجه ۱۳۹۱

شماره طبقه بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای			تملك دارایی سرمایه‌ای			جمع	
		قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲	رشد	قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲	رشد	قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲
۳۰۲۰۴	برنامه رسانه‌های دیداری و شنیداری	۸,۹۲۳	۵,۲۴۷	-۴۱/۲۰	۵۵۹,۴۶۹	۴۳۵,۴۲۷	-۲۲/۱۷	۵۶۸,۳۹۲	۴۴۰,۶۷۴
۳۰۲۲۱	برنامه تولید و انتشار خبر	۳۵۰,۶۱۱	۳۶۲,۹۱۶	۳/۵۱	.	.	۰/۰۰	۳۵۰,۶۱۱	۳۶۲,۹۱۶
۳۰۲۲۵	برنامه پخش سیما	۲,۷۸۰,۰۰۰	۲,۴۳۶,۸۰۰	-۱۲/۳۵	.	.	۰/۰۰	۲,۷۸۰,۰۰۰	۲,۴۳۶,۸۰۰
۳۰۲۲۶	برنامه پخش صدا	۷۲۹,۶۰۰	۶۷۹,۴۸۱	-۶/۸۷	.	.	۰/۰۰	۷۲۹,۶۰۰	۶۷۹,۴۸۱
۳۰۲۲۸	برنامه تأمین برنامه‌های خارجی و داخلی	۲۵۰,۰۰۷	۱۹۹,۲۰۰	-۲۰/۳۲	.	.	۰/۰۰	۲۵۰,۰۰۷	۱۹۹,۲۰۰
۳۰۲۳۰	برنامه تأمین مراکز تولید و پخش رسانه‌های دیداری و شنیداری	.	.	۰/۰۰	۱,۶۰۴,۷۹۸	۱,۵۴۶,۴۹۰	-۳/۶۳	۱,۶۰۴,۷۹۸	۱,۵۴۶,۴۹۰
۳۰۲۴۱	برنامه تولید خبر	۲۲,۱۰۰	۱۷,۳۳۱	-۲۱/۵۸	.	.	۰/۰۰	۲۲,۱۰۰	۱۷,۳۳۱
۳۰۲۴۲	برنامه تولید سیما	۲,۸۲۲,۳۴۳	۳,۰۱۱,۶۵۹	۶/۷۱	.	.	۰/۰۰	۲,۸۲۲,۳۴۳	۳,۰۱۱,۶۵۹
۳۰۲۴۳	برنامه تولید صدا	۷۰۷,۰۰۰	۶۷۸,۶۸۰	-۴/۰۱	.	.	۰/۰۰	۷۰۷,۰۰۰	۶۷۸,۶۸۰
۳۰۲۵۵	برنامه حمایت و ارتقای مطبوعات	۷۶۳,۶۵۱	۵۵۴,۶۵۰	-۲۷/۳۷	.	.	۰/۰۰	۷۶۳,۶۵۱	۵۵۴,۶۵۰
۳۰۲۷۲	برنامه هدایت تبلیغات و اطلاع‌رسانی	۶۵,۸۰۰	۵۴,۲۶۰	-۱۷/۵۴	.	.	۰/۰۰	۶۵,۸۰۰	۵۴,۲۶۰
۳۰۲۸۳	برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال	۲۸۴,۸۹۶	۲۰۳,۸۹۷	-۲۸/۴۳	.	.	۰/۰۰	۲۸۴,۸۹۶	۲۰۳,۸۹۷
۳۰۲۸۴	برنامه توسعه فعالیت‌های قرآنی دانشجویان و خبررسانی قرآنی	۳۳,۴۰۸	۳۴,۳۷۴	۲/۸۹	.	.	۰/۰۰	۳۳,۴۰۸	۳۴,۳۷۴
۳۰۲۹۰	برنامه بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فنی تولید و پخش	۷۰۰,۰۰۰	۵۰۱,۷۶۹	-۲۸/۳۲	.	.	۰/۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۵۰۱,۷۶۹
جمع کل	برنامه‌های مربوط به رسانه	۹,۵۱۸,۳۳۹	۸,۷۴۰,۲۶۴	-۸/۱۷	۲,۱۶۴,۲۶۷	۱,۹۸۱,۹۱۷	-۸/۴۳	۱۱,۶۸۲,۶۰۶	۱۰,۷۲۲,۱۸۱
جمع کل	فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری	۳۴,۷۴۶,۹۹۰	۲۴,۷۵۰,۱۹۷	-۲۸/۷۷	۱۴,۱۱۷,۶۶۲	۱۴,۲۷۷,۴۴۳	۱/۱۳	۴۸,۸۶۴,۶۵۲	۳۹,۰۲۷,۶۴۰

۲. اعتبارات دستگاه‌های رسانه‌ای

۲-۱. سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

در ردیف ۲۸۳۵۰۰ مجموعاً مبلغ (۹,۴۷۹,۳۹۵) میلیون ریال اعتبار برای سازمان صداوسیما در نظر گرفته شده است. از این میزان مبلغ (۷,۹۲۳,۳۶۰) میلیون ریال برای اعتبارات هزینه‌ای و (۱,۵۵۶,۰۳۵) میلیون ریال به اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای اختصاص یافته است. میزان اعتبارات در نظر گرفته شده در قانون بودجه سال ۱۳۹۱ برای سازمان صداوسیما مبلغ ۹,۹۳۸,۰۳۲ میلیون ریال بوده است که کاهش حدود پنج درصد را نشان می‌دهد.

نکته حائز اهمیت در اعتبارات سازمان صداوسیما در لایحه ۱۳۹۲ حفظ بخش دوم ردیف ۲۸۳۵۰۰ است که پیرو ابلاغیه مقام معظم رهبری مورخه ۱۳۸۹/۵/۲۰ در لوایح بودجه‌ای در نظر گرفته شد. این اعتبار در قانون بودجه سال ۱۳۹۱ به میزان ۷۲۰,۰۰۰ میلیون ریال بود که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ به مبلغ ۴۲۳,۳۶۰ میلیون ریال کاهش یافته است.

براساس متن ابلاغیه مقام معظم رهبری این اعتبار باید در موارد زیر صرف شود:

۱. تولید سریال‌های کیفی تلویزیونی جذاب و اثرگذار در سطح الف و الف ویژه به صورت فوق‌العاده به منظور مقابله با شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان از سوی سازمان صداوسیما با تأکید بر مضامینی چون جایگاه رفیع خانواده آثار حجاب و عفاف اخلاق اسلامی حرفه‌ای مسئولیت اجتماعی اصلاح الگوی مصرف بهره‌وری امید اعتماد به نفس و خودباوری پیشرفت و عدالت تعاون و همکاری هویت ملی و دینی تحقیر و تخفیف سبک زندگی غربی کارنامه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در عرصه‌های گوناگون و دشمن‌شناسی.

۲. تولید حداقل ۳۰ مستند حرفه‌ای و جذاب در طول سه سال به منظور تبیین عمیق واقعیت‌هایی چون نقاط عطف تاریخ انقلاب اسلامی، عمق دشمنی غرب به ویژه آمریکا با نظام مقدس جمهوری اسلامی در طول سه دهه گذشته، نظام استکباری جهانی فلسطین، جهان اسلام، افول ارزش‌های انسانی در غرب، موقعیت زنان در غرب و...

۳. طراحی و راه‌اندازی چهار شبکه اختصاصی در سیما تحت عناوین کودک ورزش فیلم و سریال و مستند (فراهم ساختن مقدمات مالی و سخت‌افزاری این اقدام در کنار ایجاد چند خط تولید محتوایی با ثبات ضروری است).

۴. تقویت فنی و محتوایی شبکه‌های العالم و پرس تی‌وی، کوثر و سحر به علاوه طراحی و ایجاد دو شبکه فیلم و سریال به زبان عربی و شبکه خبری تحلیلی اسپانیولی ترجیحاً مشابه پرس تی‌وی.

۵. تسریع در تحول زیرساخت‌های فنی صداوسیما به‌ویژه تبدیل سیستم‌های تولید، پخش انتقال و انتشار از آنالوگ به دیجیتال.

- در لایحه بودجه ۱۳۹۱ اعتبارات مربوط به اجرای ابلاغیه مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۰ مقام معظم رهبری به صورت جداگانه از اعتبارات هزینه‌ای سازمان پیش‌بینی شده بود. در حال حاضر و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ نیز مبلغی حدود چهل و دو میلیارد و سیصد میلیون تومان برای ابلاغیه برآورده شده که به‌طور جداگانه آمده است. از آنجا که این مبلغ برای انجام اقدامات مشخصی از جمله تولید سریال‌های کیفی، برنامه‌های مستند جذاب و حرفه‌ای و... ابلاغ شده، پیشنهاد مشخص آن است که لااقل در قانون بودجه سال ۱۳۹۲ ردیف مزبور به‌طور جداگانه در قانون بودجه درج گردد و نیز به منظور تعیین دقیق و قابل ارزیابی مواد ابلاغی توضیح بیشتری به متن ردیف اضافه شود.

نکته دوم کاهش اعتبارات این ردیف در مقایسه با سال گذشته است که به‌طور غیرمعمول و خارج از عرف کاهش‌ها در سایر بخش‌های بودجه می‌باشد. اعتبار در نظر گرفته شده در سال ۱۳۹۲ بیش از ۵۰ درصد نسبت به قانون سال ۱۳۹۱ کاهش یافته است.

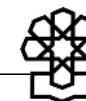
جدول ۲. تصویر کلی اعتبارات سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه ۱۳۹۲ در

مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۱

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای			تملک دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع		
		قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲	درصد رشد	قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲	درصد رشد	قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲	رشد
۲۸۳۵۰۰	سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران	۸,۴۰۰,۰۰۰	۷,۹۲۳,۳۶۰	-۵/۷	۱,۵۳۸,۰۳۲	۱,۵۵۶,۰۳۵	۰/۰	۹,۹۳۸,۰۳۲	۹,۴۷۹,۳۹۵	-۴/۶

برنامه‌های سازمان

سازمان صداوسیما در ذیل خود ۱۶ برنامه دارد که دو مورد آن مربوط به اجرای ابلاغیه مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۰ مقام معظم رهبری است. در میان این برنامه‌ها، بیشترین رشد مثبت مربوط به برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین است که دارای رشدی ۳۱ درصدی است و اعتبارات آن کلاً عمرانی (تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) است و کمترین رشد نیز مربوط به برنامه بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فنی تولید و پخش است که کاهش آن معادل ۲۸ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۱ است.

جدول ۳. جدول اعتبارات برنامه‌های ذیل سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه ۱۳۹۲ در مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۱

شماره طبقه بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای			تمک دارایی سرمایه‌ای			جمع	
		قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲	رشد	قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲	رشد	قانون ۱۳۹۱	لایحه ۱۳۹۲
۲۸۵۳۵۰۰	سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران	۸,۴۰۰,۰۰۰	۷,۵۰۰,۰۰۰	-۱۰/۷۱	۱,۵۳۸,۰۳۲	۱,۵۵۶,۰۳۵	۱/۱۷	۹,۹۳۸,۰۳۲	۹,۰۵۶,۰۳۵
۱۰۵۱۷	برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۰	۰	۰/۰۰	۲۳,۶۳۹	۳۱,۰۷۴	۳۱/۴۵	۲۳,۶۳۹	۳۱,۰۷۴
۳۰۲۰۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱,۵۰۰	۱,۱۰۰	-۲۶/۶۷	۰	۰	۰/۰۰	۱,۵۰۰	۱,۱۰۰
۳۰۲۲۵	برنامه پخش سیما	۲,۷۸۰,۰۰۰	۲,۳۱۶,۸۰۰	-۱۶/۶۶	۰	۰	۰/۰۰	۲,۷۸۰,۰۰۰	۲,۳۱۶,۸۰۰
۳۰۲۲۶	برنامه پخش صدا	۷۲۹,۶۰۰	۶۷۹,۴۸۱	-۶/۸۷	۰	۰	۰/۰۰	۷۲۹,۶۰۰	۶۷۹,۴۸۱
۳۰۲۲۸	برنامه تأمین برنامه‌های خارجی و داخلی	۲۵۰,۰۰۷	۱۹۹,۲۰۰	-۲۰/۳۲	۰	۰	۰/۰۰	۲۵۰,۰۰۷	۱۹۹,۲۰۰
۳۰۲۳۰	برنامه تأمین مراکز تولید و پخش رسانه‌های دیداری و شنیداری	۰	۰	۰/۰۰	۱,۵۱۴,۳۹۳	۱,۵۲۴,۹۶۱	۰/۷۰	۱,۵۱۴,۳۹۳	۱,۵۲۴,۹۶۱
۳۰۲۴۰	برنامه توسعه همکاری‌ها و مبادلات فرهنگی بین‌المللی	۷۸,۲۰۰	۶۸,۰۰۰	-۱۳/۰۴	۰	۰	۰/۰۰	۷۸,۲۰۰	۶۸,۰۰۰
۳۰۲۴۲	برنامه تولید سیما	۲,۸۲۲,۳۴۳	۲,۷۰۸,۲۹۹	-۴/۰۴	۰	۰	۰/۰۰	۲,۸۲۲,۳۴۳	۲,۷۰۸,۲۹۹
۳۰۲۴۳	برنامه تولید صدا	۷۰۷,۰۰۰	۶۷۸,۶۸۰	-۴/۰۱	۰	۰	۰/۰۰	۷۰۷,۰۰۰	۶۷۸,۶۸۰
۳۰۲۷۵	برنامه پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۱۸,۲۰۵	۱۵,۰۰۰	-۱۷/۶۱	۰	۰	۰/۰۰	۱۸,۲۰۵	۱۵,۰۰۰
۳۰۲۷۲	برنامه هزینه‌های مربوط به خانواده‌های شاهد و ایثارگر	۱۳,۰۲۰	۱۲,۷۷۱	-۱/۹۱	۰	۰	۰/۰۰	۱۳,۰۲۰	۱۲,۷۷۱
۳۰۴۷۹	برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۳۰۰,۱۲۵	۳۱۷,۴۰۰	۵/۷۶	۰	۰	۰/۰۰	۳۰۰,۱۲۵	۳۱۷,۴۰۰
۳۰۲۹۰	برنامه بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فنی تولید و پخش	۷۰۰,۰۰۰	۵۰۱,۷۶۹	-۲۸/۳۲	۰	۰	۰/۰۰	۷۰۰,۰۰۰	۵۰۱,۷۶۹
۳۰۲۱۶	برنامه ساماندهی امور جوانان	۰	۱,۵۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۰/۰۰	۰	۱,۵۰۰
۲۸۵۳۵۰۰	اجرای ابلاغیه مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۰ مقام معظم رهبری	۰	۴۲۳,۳۶۰	۰/۰۰	۰	۰	۰/۰۰	۰	۴۲۳,۳۶۰
۳۰۲۲۵	برنامه پخش سیما	۰	۱۲۰,۰۰۰	۰/۰۰	۰	۰	۰/۰۰	۰	۱۲۰,۰۰۰
۳۰۲۲۶	برنامه پخش صدا	۰	۳۰۳,۳۶۰	۰/۰۰	۰	۰	۰/۰۰	۰	۳۰۳,۳۶۰
		۸,۴۰۰,۰۰۰	۷,۹۲۳,۳۶۰	-۵/۶۷	۰۳۲,۵۳۸,۱	۱,۵۵۶,۰۳۵	۱/۱۷	۰۳۲,۹۳۸,۹	۹,۴۷۹,۳۹۵

۲-۲. شورای نظارت بر صداوسیما

در لایحه بودجه ۱۳۹۲ در ردیف (۱۰۱۰۰۰) مبلغی معادل (۹,۲۶۹) میلیون ریال اعتبار برای شورای نظارت بر صداوسیما برآورد شده است.

تغییر اعتبارات شورای نظارت از مبلغ (۱۱,۳۲۰) میلیون ریال در قانون بودجه ۱۳۹۱ به مبلغ (۹,۲۶۹) میلیون ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ موجب کاهش ۱۸ درصدی اعتبارات این دستگاه شده است.

جدول ۴. اعتبارات شورای نظارت بر صداوسیما در لایحه بودجه ۱۳۹۲ در مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۱

جمع			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			هزینه‌ای			عنوان	شماره طبقه‌بندی
رشد	لایحه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	رشد	لایحه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	رشد	لایحه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱		
-۱۸/۱	۹,۲۶۹	۱۱,۳۲۰	-۲۷/۱	۲۰۴	۲۸۰	-۱۷/۹	۹,۰۶۵	۱۱,۰۴۰	شورای نظارت بر صداوسیما	۱۰۱۰۰

۳-۲. سازمان خبرگزاری دانشجویان ایران

۱. در لایحه بودجه ۱۳۹۲ ردیف (۱۱۳۶۲۰) که به سازمان خبرگزاری دانشجویان ایران اختصاص دارد، مبلغی معادل (۳۶,۳۲۰) میلیون ریال به برنامه‌های تولید خبر، تولید و انتشار خبر و برنامه تحقیقات توسعه‌ای و تدوین راهبردها اختصاص یافته است. نکته حائز اهمیت در این ردیف تکرار دو برنامه با اشتراک (تولید خبر) است. این اشتراک محل ایراد قانونی بوده و پیشنهاد مشخص اصلاح عبارتی ردیف مزبور می‌باشد و بهتر است اصلاح شود.

۲. تغییر اعتبارات سازمان خبرگزاری دانشجویان ایران، از مبلغ (۴۵,۴۷۷) میلیون ریال در قانون بودجه ۱۳۹۱ به مبلغ (۳۶,۳۲۰) میلیون ریال در لایحه بودجه ۱۳۹۲ موجب کاهش ۲۰ درصدی اعتبارات این دستگاه شده است.

جدول ۵. اعتبارات خبرگزاری دانشجویان ایران در لایحه بودجه ۱۳۹۲ در مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۱

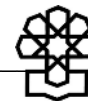
شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع		
		رشد	بودجه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	رشد	بودجه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	رشد	بودجه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱
۱۱۳۶۲۰	جهاد دانشگاهی - کمک به خبرگزاری دانشجویان ایران	-۲۱/۰	۳۴,۴۴۳	۴۳,۶۰۰	۰/۰	۱,۸۷۷	۱,۸۷۷	-۲۰/۱	۳۶,۳۲۰	۴۵,۴۷۷

۲-۴. سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی

همچنانکه در جدول ۶ ملاحظه می‌شود در میان دستگاه‌های رسانه‌ای اعتبارات سازمان خبرگزاری جمهوری نسبت به سال ۱۳۹۱ رشدی معادل ۱/۳ درصد داشته است. درحالی که سایر دستگاه‌های رسانه‌ای با کاهش اعتبارات مواجه بوده‌اند.

جدول ۶. اعتبارات سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران در لایحه بودجه ۱۳۹۲ در مقایسه با قانون بودجه ۱۳۹۱

جمع			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			هزینه‌ای			عنوان	شماره طبقه‌بندی
رشد	بودجه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	رشد	بودجه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	رشد	بودجه ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱		
۱/۳	۳۷۳,۶۳۴	۳۶۸,۸۶۰	۰/۰	۲۱,۵۲۹	۳۲,۱۳۷	۴/۶	۳۵۲,۱۰۵	۳۳۶,۷۲۳	سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران	۲۸۲۵۰۰

پیشنهادها

- درخصوص برنامه شماره (۳۰۲۷۲) با عنوان «هدایت تبلیغات و اطلاع‌رسانی» پیشنهاد مشخص آن است که اعتبارات این ردیف اولاً به سرمایه‌گذاری در برنامه‌های عمرانی تبلیغات و اطلاع‌رسانی معطوف شود و ثانیاً به‌منظور متناسب شدن بیشتر با ماده (۳) قانون برنامه پنجم برای توانمندسازی بخش غیردولتی تخصیص یابد. به‌طوری که در عنوان برنامه اجرای مواد خاص مرتبط درج شود.

- به‌منظور تحقق مفاد ماده (۹) قانون برنامه پنجم با هدف ایجاد و تأسیس شهرک‌های سینمایی و رسانه‌ای که زیرساخت ضروری برای توسعه تولیدات رسانه‌ای است از ظرفیت فصل مسکن و عمران و برنامه‌های ذیل آن در جهت کمک به تأسیس شهرک‌های رسانه‌ای تا حد ممکن استفاده شود.

- درخصوص اعتبارات شورای نظارت بر صداوسیما پیشنهاد می‌شود اولاً با توجه به اینکه طبق اصول حقوقی حاکم بر طبقه‌بندی ردیف دستگاه‌های اصلی، آن دسته از دستگاه‌ها که در قانون اساسی نامی از آنها ذکر شده‌اند می‌بایست ردیف مستقل بودجه‌ای داشته باشند لذا پیشنهاد می‌شود طبق رویه قوانین بودجه سابق اعتبارات این دستگاه در یک ردیف مستقل درج گردد.

- درخصوص اعتبارات مربوط به اجرای ابلاغیه مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۰ مقام معظم رهبری پیشنهاد می‌شود به‌منظور تعیین دقیق و قابل ارزیابی مواد ابلاغیه، توضیح بیشتری به متن آن ردیف مربوطه اضافه شود.

- جداول مربوط به کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی در لایحه امسال حذف شده و این کمک‌ها اکنون در اختیار نهاد ریاست‌جمهوری قرار گرفته است، امکان ارزیابی و ردیابی اجزای بودجه‌های کمک از مجلس سلب شده است.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۲۹۱۰

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور ۴۵. اعتبارات مربوط به حوزه رسانه

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه هنر، رسانه، میراث فرهنگی)
تهیه و تدوین‌کنندگان: سیدعلی محسنیان، ابراهیم غلامپور آهنگر
ناظر علمی: مهدی ادیبان
مقتضی: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات
ویراستار تخصصی: _____
ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۱۲/۲۸